

Op
bezoek
bij

dierenarts

Maarten Lammens

Tekst RUDI VAN DEN BROECK Foto's RUDI VAN DEN BROECK en MAARTEN LAMMENS

Op een dag midden november rij ik door de hevige mist richting Vorselaar. Links en rechts van de weg zie ik kolkende riviertjes en beken die de akkers overspoelen met water tot enorme mudponds. Denkende aan vijvereigenaars die misschien door de hevige regenval van het afgelopen weekend hun vissen het hazenpad hebben zien nemen.

Ik heb een afspraak met Maarten Lammens. Hem voorstellen zal wellicht niet noodzakelijk meer zijn want zijn naam is in binnen- en buitenland gekoppeld aan een gedreven koidokter met een grote kennis over onze Koi.

Ik stelde Maarten dadelijk de eerste vraag, hoe kom je erbij om dierenarts te worden, en dan nog specifiek voor vissen, en waar studeer je deze richting. Maarten had van voor zijn universitaire studies al interesse in vissen en had een aquarium en een vijver in Tervuren, waar hij oorspronkelijk vandaan kwam. Dit was dan ook de aanzet om deze richting in te slaan. Maarten begon de 6-jarige opleiding in 1992. Nu moet gezegd, tijdens de eerste drie jaar van zijn studies dierengeneeskunde in Antwerpen kwamen vissen niet echt aan bod. Om deze studies af te maken moest hij zijn volgende drie jaar in Gent studeren. Resultaat, de eerste twee jaar had hij weer geen vis gezien. Enkel het laatste jaar kwamen deze dieren ter sprake.

Qua anatomie kon hij hier wel mee verder, maar het woordje Koi kwam nog niet voor in de cursus. Pas op het einde van de opleiding kon je wel vrijwillig een uurtje naar een uiteenzetting over Koi komen luisteren en dat was het dan in die zes jaar. Ondertussen volgde hij een cursus aquacultuur om zich voor te bereiden op zijn latere loopbaan.

Maar Maartens droom stond vast, hij wilde koidokter worden en begon aan een doctoraat van vier jaar. Maar na twee jaar kwam hij in contact met Marcel Louwet, een vriend van zijn vader. Marcel was de eigenaar van Aqua Milo, toen een nieuwe en moderne koizaak in Genk. Hij stelde Maarten dan ook voor om bij hem te komen werken als dieren-

arts om zo ervaring op te doen. Het is ook in die periode dat ik Maarten leerde kennen. Gatenziekte was in mijn vijver uitgebroken en ik verloor op korte tijd een tiental Koi. Marcel beloofde me met zijn beginnende dierenarts eens langs te komen en zo gebeurde ook. Vanaf het eerste moment zag ik zijn gedrevenheid en hij slaagde erin om de ziekte een halt toe te roepen. Toen wist ik zeker dat ik eindelijk iemand gevonden had waarop ik kon vertrouwen.

Na 2 jaar besloot Maarten op eigen benen te gaan staan en verder te werken als zelfstandige vissendokter. Ikzelf zat toen in het bestuur van de Vlaamse Koi- en vijvervrienden. Ik stelde hem voor om naamkaartjes te laten drukken, want vanaf nu

konden wij de mensen met vragen die steeds aan ons gesteld werden doorverwijzen. Hij begon vanaf dan geregeld artikels te schrijven over ziekten en waterkwaliteit en maakte zo snel naam in het koiwereldje.

Het moment was aangebroken om uit zijn woonplaats in Zonhoven weg te trekken. Het werd Vorselaar in de Antwerpse kempen, gelegen tussen de E 313 en de E 34, een goede uitvalsbasis op weg naar zijn klanten. De tweede reden voor deze gemeente was zijn vrouw Nathalie die ook dierenarts is, maar voor huisdieren koos en zich gespecialiseerd heeft in dermatologie. Ondertussen heeft zij een bloeiende praktijk opgebouwd. Een derde reden was het vele groen dat daar nog aanwezig

is, wat zeker voor Nathalie een must was. Maarten heeft hier ook al mooi gebruik van gemaakt want hij heeft er een prachtige koivijver aangelegd van 50 kubieke meter die 2.20m diep is. Diepte is noodzakelijk als u hangbuiken bij uw Koi wil voorkomen.

In deze vijver zwemmen slechts 12 Koi om de gezondheid van de vissen optimaal te houden. Een Koi per twee kubieke meter is volgens Maarten echt het maximum, liefst zelfs minder dan dat. In de warme zomermaanden is de koivijver trouwens ook de zwemvijver van het gezin en dit leidt niet tot stress bij de vissen.

Aangezien de watertemperatuur toch al sterk gedaald was tot onder de 10°C bleef Maarten verder voeren. Karpers in de vrije natuur blijven ook verder eten en stoppen hier vanzelf mee als het te koud wordt. Gewoon verder voeren zei hij, de ene vis zal misschien al vroeger stoppen met het happen naar licht verteerbaar voer zoals weat germ dan de andere, maar tot een watertemperatuur van 6°C kan u rustig uw vissen blijven doorvoeren. Voedsel dat de Koi tot zich neemt is binnen de 6 à 7 uur verteerd. Als er in die periode geen vriestemperaturen voorspeld worden is er geen gevaar. Op deze manier heeft u de kans om veel langer door te voeren en veel sneller in het voorjaar of zelfs al einde winter terug te starten. Hou de vastenperiode die u de Koi oplegt tussen de 2 à 3 maanden, ook al verwarm je de vijver niet. In het voorjaar zal de Koi er sterker uitkomen.

Wat het voorjaar betreft, wil Maarten nog een fabeltje de wereld uithelpen. We moeten stoppen in het voorjaar onze vijver en Koi preventief te ontsmetten met Formol, Malachiet groen en Kaliumpermagnaat. Deze producten zijn kankerverwekkend. Kankertumoren zijn verantwoordelijk voor 5% van de sterfgevallen en tasten het biologisch evenwicht in vijver en filter aan. Kaliumpermagnaat helpt niet meer tegen witte stip maar breekt wel de slijmhuide af, wat de vis nog kwetsbaarder maakt. Behandel dus nooit zomaar want 80% van de aandoeningen waarvan de Koi te lijden heeft, zijn huidaandoeningen. Heeft u een microscoop, dan kan u zelf al eens kijken. Het is echter aan te raden om een dierenarts erbij te halen. Nooit te snel in paniek raken is een goede tip. Een Koi die zich een dag schuurt kan de volgende dag hier al mee ophouden en een paar wormpjes of trichodina zijn ook nog geen reden om onze vijver te gaan vergiften met allerlei spul. Het gebruik van biologische producten is dan weer een must en hierin kan je nooit overdrijven. Misschien is het voor de beginnende koihobbyist een aanrader te starten met eenkleurige Koi. Deze vissen zijn in het algemeen sterker daar ze nog meer aanleunen bij de gewone karper. Koi uit de Go-Sanke groep hebben steeds meer te lijden onder inteelt in Japan waardoor deze vissen vaak een zwakkere resistentie hebben. Moest u toch een kankergezwel vaststellen, weet dan dat het in een beginfase nog te behandelen is. Wacht niet tot

het te laat is, want tumoren kunnen groeien tot een vuist groot. Zwemblazen durven ook wel eens te ontsteken en daar slaagde Maarten erin om de inhoud van een drankblikje van 33cl uit de vis te trekken met een dikke naald. Raar zult u denken want een zwemblaas dient om lucht op te slaan en nu prikken we daar een gat in. Gelukkig is een zwemblaas niet zoals een ballon want het weefsel slaagt erin deze verwonding dadelijk te sluiten.

In een vorig Koiwereld magazine kon u al merken dat Maarten ook CT-scans maakt en een vis een ganse dag verdoven voor een operatie is ook al routine aan het worden. Er wordt dan een buisje in de mond gestoken waardoor water de vis binnen stroomt en zo ook de kieuwen vochtig worden gehouden. Maarten gaat steeds verder en plastische chirurgie zoals dokter Hoeyberghs begint ook vaker voor te komen. Hij ontwikkelde zelf een beugel om de mond van een vis terug recht te zetten.

Vanaf de lente tot de herfst zijn het voor Maarten drukke tijden, dagelijks de baan op. Hij heeft zichzelf de laatste tijd wel grenzen opgelegd en houdt het nu tot bezoeken van klanten binnen een straal van 1u rijden. Wat wil zeggen een groot deel in België en de andere klanten worden doorverwezen naar collega dierenartsen. Op donderdag zit Maarten steevast in Duitsland waar het tot de omgeving van Aken gaat en wat Nederland betreft is de grens Tilburg, Eindhoven.

Tijdens de winter gaat Maarten met de vissen mee in winterslaap. Nu de koude zich voelbaar begint te maken, is hij nog maar een dag of twee per week op de baan. Het is in zo'n periode dat hij tijd heeft om te schrijven en zo komen we bij zijn boek terecht. Menig schrijver zou zich gelukkig prijzen met een verkoop van 17000 exemplaren. Nog houdt het niet op, want er werden net weer 1000 stuks van de Nederlandse uitgave bijgedrukt. Er komen steeds nieuwe hobbyisten bij en iedereen wil of moet dit boek hebben. Het is immers een heel goede leidraad om onze dieren in goede conditie te houden. Maarten belooft me ook om tijdens de komende winterperiode wat interessante artikels te schrijven voor ons magazine. Het boek is ondertussen uitgegeven in het Nederlands, Frans, Duits en het Engels. Dit succes had hij zelf ook nooit verwacht. Misschien is het door dit boek dat VTM Maarten op het spoor kwam. Zo kreeg onze dierenarts sterallures, ook al zal je dit bij de immer rustige Maarten nooit merken. Hij werd de vissendokter bij het dierenartsenprogram-

ma "Vinger aan de poot". De eerste twee afleveringen dat hij verscheen, waren voor de neutrale kijker niet echt geweldig om te zien want telkens moest hij de vis laten inslapen omdat ze ongeneeslijk ziek waren. Vele kijkers begrepen niet dat het eigenlijk was om de overige vissen in de vijver te beschermen.

Misschien mede door dit programma hebben anderen deze keuze ook gemaakt want we hebben in Vlaanderen tegenwoordig al een vijftal dierenartsen die zich toegelegd hebben op vissen. Onderling komen ze ook heel goed overeen wat de hobby alleen maar ten goede kan komen. We mogen echt blij zijn dat enkelen deze keuze hebben gemaakt want er worden nog steeds nieuwe vijvers aangelegd en het wordt voor hen dan ook steeds drukker.

In de kalmere periodes organiseert Maarten workshops rond visziekten bij hem thuis. Voor groepjes van 20 mensen wordt dan alles wat in de praktijk voorkomt getoond en ook microscopie komt aanbod. Hij brengt zieke vissen mee van klanten om de cursus nog leerrijker te maken. Mensen die interesse hebben, kunnen hem altijd contacteren op het telefoonnummer onderaan het artikel of een bezoekje brengen aan zijn website.

Nu gaat Maarten zoals eerder vermeld in winterslaap, wat niet wil zeggen dat hij niet meer bereikbaar is. Weer wat meer tijd voor vrouw en kinderen want eens de dagen terug opwarmen komt er weer een druk koi-seizoen aan. Er zullen weer nieuwe vijvers aangelegd worden en nieuwe Koi gekocht worden. De evolutie volgens Maarten is dat er evenveel Koi worden aangekocht maar dat de size eerder kleiner wordt.

Als belangrijkste les uit dit gesprek moeten we ervan uitgaan dat we minder moeten, neen zelfs niet meer moeten experimenteren met medicatie maar ons beter richten tot gespecialiseerde koidokters. Dit kan enkel maar leiden tot meer genot van onze hobby en een beter dierenwelzijn van onze schatten in het water.

Maarten Lammers
Dierenarts – Vissen
0032 (0)476.202591
www.dekoidokter.be